

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bryssel 8.02.2005
KOM(2005) 30 lopullinen

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET**

Rapport om gennemførelsen af Det Europæiske Charter for Små Virksomheder

{SEK(2005) 167}
{SEK(2005) 168}
{SEK(2005) 169}
{SEK(2005) 170}

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Små virksomheder: Nøglen til konkurrenceevne i det udvidede EU	3
2.	Forbedring af små virksomheders vilkår	4
2.1	Medlemsstaterne og Norge: Håndgribelige fremskridt inden for dette års prioriterede områder af chartret	4
	<i>Iværksætteruddannelse - Fremme af iværksættertankegang allerede i skolen</i>	<i>5</i>
	<i>Bedre lovgivning og regulering – Gøre det nemmere for små virksomheder at overholde lovgivningen</i>	<i>6</i>
	<i>Konkurslovgivning – Gøre det lettere at starte forfra</i>	<i>6</i>
	<i>Relevante kvalifikationer – bedre tilpasning af uddannelse og erhvervsuddannelse til virksomhedernes behov</i>	<i>7</i>
2.2	Kandidatlandene: Behov for at fremme iværksætterfærdigheder og forbedre lovgivningen.....	8
2.3	Det Vestlige Balkan og Moldova: Høste fordelene af charterprocessen	8
2.4	Kommissionen: Styrkelse af SMV-dimensionen i alle Fællesskabets politikker	8
	<i>SMV-dimensionen skal indarbejdes bedre i EU-aktiviteterne</i>	<i>8</i>
	<i>... men det er nødvendigt med forbedringer af SMV'ernes deltagelse i EU-programmerne.....</i>	<i>9</i>
3.	Fælles succes gennem fælles læring.....	9
	<i>Den åbne koordinationsmetode giver resultater... ..</i>	<i>9</i>
	<i>...som det fremgår af en række konkrete eksempler.....</i>	<i>10</i>
	<i>Konferencer om chartret er et godt forum til udveksling af god praksis.....</i>	<i>10</i>
4.	Lissabon-målsætningen	11
BILAG	12

1. SMÅ VIRKSOMHEDER: NØGLEN TIL KONKURRENCEEVNE I DET UDVIDEDE EU

Små virksomheder spiller en central rolle i den europæiske økonomi. Ca. 25 mio. små virksomheder, dvs. 99 % af alle virksomheder, beskæftiger næsten 95 mio. mennesker og repræsenterer 55 % af alle job i den private sektor¹. Små virksomheder spiller dermed en afgørende rolle for vækst og beskæftigelse i Europa.

Disse små virksomheder er en vigtig forudsætning for et dynamisk erhvervsliv og innovation. For at de kan bidrage fuldt ud til Lissabon-målsætningen, som går ud på at gøre EU til den mest konkurrencedygtige og dynamiske, videnbaserede økonomi i verden, godkendte stats- og regeringscheferne i 2000 Det Europæiske Charter for Små Virksomheder². I chartret indgår princippet om at "*tænke småt først*" samt erkendelsen af, at små virksomheder danner ryggraden i EU's økonomi og udgør nøglen til vores konkurrenceevne.

Med udgangspunkt i den åbne koordinationsmetode, som blev indført ved det Europæiske Råds møde i Lissabon, indeholder chartret opfordringer til medlemsstaterne og Kommissionen om at tage initiativer inden for 10 nøgleområder for at støtte de små virksomheder. Som et supplement til chartret omhandler handlingsplanen for iværksætterkultur³ en lang række emner i forbindelse med at fremme iværksætterkulturen i Europa. Disse udfordringer blev igen fremhævet som centrale af high-level gruppen om Lissabon-strategien, som blev ledet af Wim Kok⁴.

Chartret vinder udbredelse geografisk set. Efter at det i 2002 blev godkendt af kandidatlandene, er chartret blevet hovedhjørnestenen i politikken for små virksomheder i det udvidede Europa. I 2003 godkendte landene i det vestlige Balkan chartret, og i 2004 fulgte Moldova. Der er nu 35 lande, som deltager i charterprocessen. På grundlag af Det Europæiske Charter for Små Virksomheder undertegnede partnerne i Middelhavsområdet⁵ i oktober 2004 "Caserta-erklæringen" om et Euro-Middelhavs-charter for virksomheder. Den løbende udvidelse af antallet af deltagerlande på frivillig basis viser den dynamik, som chartret har skabt, idet hovedaspekterne af de politikker, der har betydning for de små virksomheders vilkår, samles.

Den regelmæssige gennemgang af chartret for at kortlægge og fremhæve fremskridt, og de bilaterale møder med medlemsstaterne med aktiv deltagelse af erhvervsorganisationerne sikrer, at medlemsstaterne forbliver aktive og fortsat opfylder deres forpligtelser til at forbedre små virksomheders vilkår. Ved at gennemføre chartret øger en række europæiske regioner deres bestræbelser på at leve op til medlemsstaternes forpligtelser.

Erhvervsorganisationernes deltagelse i chartret er en absolut nødvendighed. Den medvirker til en mere realistisk strategi og sikrer, at Kommissionen og medlemsstaterne får en ordentlig tilbagemelding. Erhvervsorganisationernes store interesse i chartret og deres engagement og aktive deltagelse i dets gennemførelse er meget påskønnet.

1 Europa omfatter EU-25 + 3 kandidatlande + Island, Liechtenstein, Norge og Schweiz. Kilde: Observatory of European SMEs (Observatoriet for de Europæiske SMV'er) 2003/7.

2 http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/charter/index.htm

3 KOM(2004) 70 endelig af 11.2.2004.

4 http://europa.eu.int/comm/lisbon_strategy/group/index_en.html

5 Marokko, Algeriet, Tunesien, Egypten, Jordan, Israel, Den Palæstinensiske Myndighed, Libanon og Syrien.

Den gode praksis, der er blevet kortlagt i de årlige gennemførelsesrapporter, udgør en fond af viden. Charterprocessens merværdi ligger i kortlægning, formidling og aktiv anvendelse af denne viden. De årlige konferencer om Det Europæiske Charter med henblik på at fremme og drøfte god praksis bidrager på bedste vis til at fremme en mere interaktiv erfaringsudveksling.

Charterprocessen har betydet fremskridt inden for de fællesskabspolitikker, der berører de små og mellemstore virksomheder. Samtidig bidrager den indsats, som repræsentanten for SMV-aktiviteterne⁶ yder, også til at udvikle en mere koordineret og SMV-venlig strategi i hele Kommissionen.

Chartret medvirker til, at de politiske beslutningstagere på højeste sted fokuserer på behovet for vedvarende forbedringer ikke mindst ved at lære af hinandens gode praksis. De nye medlemsstater har især været flittige til at lære af hinanden, og de første indikationer viser, at denne strategi har været en succes. Chartret er et effektivt værktøj, når det drejer sig om at bygge bro mellem de erhvervsvilkår, der hersker i EU, selvom en egentlige indvirkning på de små virksomheders vilkår nogle gange først viser sig langt senere.

Kommissionen udtrykker tilfredshed med den fortsatte støtte, som Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske Udvalg og Regionsudvalget yder, når det drejer sig om at forbedre små virksomheders vilkår og sikre chartrets fulde gennemførelse.

* * *

Dette er den femte årlige gennemførelsesrapport om chartret⁷, som bygger på deltagerlandenes nationale rapporter. Den giver et øjebliksbillede af de væsentligste udviklinger fra efteråret 2003 til efteråret 2004, men den har ikke til formål at give et altomfattende overblik over alle eksisterende ordninger. Den kortlægger styrker og svagheder i EU og hos nabolandene, fremhæver lovende nationale tiltag og indeholder anbefalinger for fremtidig handling. Derigennem styrker den politikken for små virksomheder og sikrer, at bestræbelserne på at opfylde Lissabon-målsætningen fortsættes.

Denne rapport suppleres af støttedokumenter, der giver et omfattende overblik over de foranstaltninger af nyere dato, som medlemsstaterne, Norge, kandidatlandene, Moldova, landene i det vestlige balkan samt Kommissionen har iværksat for at gennemføre chartret⁸.

2. FORBEDRING AF SMÅ VIRKSOMHEDERS VILKÅR

Støttedokumenterne indeholder oplysninger om den udvikling, der er beskrevet nedenfor, og detaljerede anbefalinger med hensyn til yderligere politiktiltag.

2.1 Medlemsstaterne og Norge: Håndgribelige fremskridt inden for dette års prioriterede områder af chartret

Dette års rapport indeholder en detaljeret undersøgelse af de fremskridt, der er sket, inden for tre prioriterede områder, der er udvalgt blandt chartrets 10 områder:

6 Repræsentanten for SMV-aktiviteter blev udpeget inden for Kommissionens tjenestegrene i december 2001 for at fremme dialogen med SMV'erne og deres repræsentative organer og sikre en passende hensyntagen til SMV'ernes behov inden for alle former for EU-politikker, -programmer og -lovgivning.

7 Tidligere rapporter: KOM(2001) 122 endelig af 7.3.2001, KOM(2002) 68 endelig af 6.2.2004, KOM(2003) 21 endelig af 21.1.2003, KOM(2004) 64 endelig af 11.2.2004.

8 SEK(2005) 167, SEK(2005) 168, SEK(2005) 169, SEK(2005) 170.

- iværksætteruddannelse, især på gymnasialt plan
- bedre lovgivning og regulering, især konsekvensanalyser og konkurslovgivning og
- relevante kvalifikationer, især foranstaltninger til afhjælpning af manglen på faglærte teknikere og ingeniører.

Bilaget indeholder grafer, der viser de samlede foranstaltninger, som medlemsstaterne har truffet inden for disse områder – udvalgt blandt en række af forslagene til hensigtsmæssige foranstaltninger.

Iværksætteruddannelse - Fremme af iværksættertankegang allerede i skolen

Der tegner sig et dynamisk billede af iværksætteruddannelsen. Men der mangler stadigvæk i mange tilfælde sammenhængende rammer. Da uddannelsen til iværksætter har en horisontal dimension, er det nødvendigt først at oprette formelle forbindelser mellem den offentlige administrations forskellige sektorer, især finans- og undervisningsministerierne, med det formål at etablere en overordnet strategi. Et sådant samarbejde findes allerede i en række lande, herunder **Frankrig, Nederlandene, Finland og Norge**. Nogle af de nye medlemsstater har også for nylig taget initiativ i denne retning, bl.a. **Litauen**.

Næste skridt er at udvikle iværksætterfærdigheder og –kultur, der udtrykkeligt anerkendes som en målsætning i de nationale læseplaner for gymnasieskolerne og erhvervsskolerne. Iværksætterånd skal i den sammenhæng forstås i en bredere betydning og ikke kun som et middel til at skabe nye virksomheder, men også som en generel tankegang. Indtil videre er det kun et fåtal af landene, f.eks. **Tjekkiet, Spanien, Irland, Polen, Finland og Norge**, hvor iværksætterånd udtrykkeligt anerkendes i læseplanerne for gymnasieskoleuddannelserne. Mere positive eksempler kan ses hos erhvervsskolerne og de tekniske skoler.

I de tilfælde, hvor skolerne har en høj grad af autonomi, er det en god idé at støtte foranstaltninger, der skal fremme iværksætteruddannelse. Selvom der findes gode eksempler, er der indtil videre kun i begrænset omfang truffet fremmede foranstaltninger. Det er fortsat et problem med utilstrækkelig specialuddannelse af lærerne. Man kan fremhæve en interessant udvikling i **Nederlandene**, hvor regeringen støtter pilotprojekter i skolerne og formidler god praksis, og i **Det Forenede Kongerige**, hvor der findes "Enterprise Education Pathfinders" (vejledere i virksomhedsuddannelser).

Studieprogrammer, der er baseret på, at studerende leder minivirksomheder eller virtuelle firmaer, bør anerkendes og modtage støtte af undervisningsmyndighederne. De skal også indarbejdes bedre i læseplanerne – som f.eks. i **Irland** - da de indeholder velafprøvede metoder, som kan tilpasses de lokale forhold. Ca. 600 000 studerende i Europa deltager hvert år i studenterledede virksomheder. På alle uddannelsesniveauer findes der ngo'er, som fremmer programmer, der bygger på disse metodologier, i mange tilfælde som led i netværk under paraplyorganisationer som f.eks. *Junior Achievement-Young Enterprise*, *EUROPEN (Practice Firms)* og *JADE*. I **Østrig** findes der et interessant eksempel med systematisk anvendelse i forbindelse med erhvervsskoleuddannelser af "practice firms" (simulerede virksomheder til erhvervelse af praktisk erfaring).

I nogle lande skal der stadig skabes større forståelse for betydningen af undervisning i iværksætterånd inden for de gymnasiale uddannelser. Det er især nødvendigt med yderligere politisk opmærksomhed på **Cypern, i Ungarn og Slovakiet**. I **Portugal** findes der ingen offentlige initiativer til styrkelse af iværksætterkulturen i de gymnasiale uddannelser. Der skal

også ydes en større indsats i **Grækenland**, hvor statslige initiativer på det område i øjeblikket er begrænset til de tekniske gymnasialuddannelser.

Bedre lovgivning og regulering – Gøre det nemmere for små virksomheder at overholde lovgivningen

Inden for det seneste år har en række lande lanceret omfattende programmer, der skal forbedre lovgivningen for virksomheder, og næsten alle medlemsstater har konsekvensanalyser øverst på deres politiske dagsorden. I et betydeligt antal medlemsstater indgår konsekvensanalyser allerede i forberedelsen af den nye lovgivning. Men i praksis er det vanskeligt at sikre, at resultaterne faktisk anvendes til at forbedre lovforslagene og dermed undgå, at konsekvensanalysen bliver til en ren formalitet.

Uforholdsmæssigt store negative indvirkninger på små virksomheder bliver næsten aldrig evalueret. Kun syv lande udfører konsekvensanalyser for små virksomheder. Det kan også være hensigtsmæssigt at fritage de små virksomheder fra visse lovgivningsmæssige forpligtelser, sådan som det foreslås i chartret, for at lette disse virksomheders byrde. Men det er kun et fåtal af landene, der tillader sådanne fritagelser.

Nederlandene og Det Forenede Kongerige er blandt de førende, når det drejer sig om at udføre konsekvensanalyser af love. Der er også gjort gode fremskridt i **Polen**. Det anbefales alle medlemsstater at anvende konsekvensanalyser som et standardværktøj, der skal forbedre kvaliteten af lovgivningen og fjerne administrative hindringer.

Der opfordres til øget samarbejde mellem de forskellige ministerier. Arbejde og tilsyn med konsekvensanalyser kan med held koordineres gennem en statslig horisontal afdeling, og det er allerede tilfældet for mange medlemsstater. Indførelsen af e-forvaltningsprocedurer, f.eks. i **Estland og Letland**, har bidraget til høring af de involverede parter i den tidlige fase af udarbejdelsen af de lovgivningsmæssige forslag og i forbindelse med udførelsen af konsekvensanalyserne og kan anbefales.

Selvom der er sket gode fremskridt i forbindelse med anvendelsen af konsekvensanalyser i mange lande, skal **Frankrig, Portugal, Slovenien og Slovakiet** gøre en yderligere indsats på dette område. I nogle lande, f.eks. **Polen**, er høringsperioden for de involverede parter for kort til, at man kan komme frem til en velfunderet holdning om konsekvenserne for erhvervslivet.

Konkurslovgivning – Gøre det lettere at starte forfra

Uforholdsmæssigt alvorlige juridiske konsekvenser i forbindelse med konkurs og komplekse konkursprocedurer kan sætte en stopper for iværksætteraktiviteterne. De tids- og pengekrævende konkursprocedurer skal derfor revideres og erstattes af hurtige, ensrettede og forudsigelige procedurer, der er let tilgængelige og billige. Iværksættere, der er gået konkurs, har ofte mere held næste gang, og hvis man gør det muligt for personer, der har været igennem en konkurs, at prøve igen, vil det bidrage positivt til den økonomiske vækst. Det bør derfor gøres nemmere at starte på en frisk for iværksættere, der ikke har begået svigagtige handlinger i forbindelse med en konkurs.

I løbet af det forgangne år har halvdelen af medlemsstaterne enten revideret deres nationale konkurslove, eller de er ved at gøre det. **Spanien** er et interessant eksempel af nyere dato, hvor konkurslovgivningen er blevet væsentligt forbedret. Procedurer til redning og omstrukturering af virksomheder, som skal sikre levedygtige virksomheders overlevelse og fortsatte drift, findes ikke i alle lande, og der, hvor de findes, skal de normalt forbedres. En

lovende ny udvikling ses i den nye **franske** lov om redning af virksomheder, som sigter mod en tidlig opdagelse af økonomiske vanskeligheder og fremmer idéen om at give iværksættere en ny chance, og det **nederlandske** projekt om gældssanering for iværksættere, der skal harmonisere processen i forbindelse med udenretslig gældssanering.

Hvis man griber ind i rette tid, kan man øge chancerne væsentligt for at redde en virksomhed i finansielle vanskeligheder. Iværksættere, som er i finansielle vanskeligheder, bør have adgang til økonomisk overkommelig rådgivning – som hos det Bruxelles-baserede **belgiske** center for selvstændige og små virksomheder i vanskelighed, og i **Nederlandene** hos Ondernemersklankbord (*Entrepreneurs' sounding board*) for at øge chancerne for redning. Vedvarende støtte fra forretningspartnere, finansfolk, kreditorer og andre markedsdeltagere kan hjælpe en iværksætter i vanskeligheder med at undgå unødvendig konkurs og skal fremmes yderligere. For at formindske det stigma, som man får ved en konkurs, skal de offentlige myndigheders strategi i forbindelse med konkurs i al almindelighed være mere proaktiv og opfordre til forebyggelse snarere end at pålægge sanktioner for sen handling.

Selvom der er truffet en række nye foranstaltninger for at forbedre konkurs- og omstruktureringsprocedurerne og fremme muligheden for en ny opstart, er det nødvendigt med yderligere handling i nogle lande. Der er f.eks. ikke sket fremskridt i **Grækenland** på dette område, og der findes ingen tidlige advarselsmekanismer i **Luxembourg**. Derudover er konkursprocedurerne, der i **Slovakiet** fokuserer på likvidation, og omstruktureringsprocedurerne i **Polen** stadig dyre og komplicerede. Selvom der er sket fremskridt, er de foranstaltninger, der er truffet, ikke altid i tråd med anbefalingerne fra Best Procedure-projektet om omstrukturering, konkurs og ny opstart. For eksempel, i **Tjekkiet og Portugal** vil den reviderede lovgivning om konkurs styrke kreditors stilling og dermed bringe de forbedringer, der er blevet indført for at gøre det muligt at videreføre levedygtige virksomheder, i fare.

Relevante kvalifikationer – bedre tilpasning af uddannelse og erhvervsuddannelse til virksomhedernes behov

De fleste lande fører tilsyn med eksisterende og fremtidige kvalifikationer i stadig mere systematiske processer og i samarbejde med andre markedsaktører som f.eks. virksomheder, arbejdsmarkedsparter, branche- og regionale organisationer. Nogle lande med traditionelle forbindelser mellem højere læreanstalter og virksomheder, f.eks. **Sverige**, har etableret en institutionel ramme for dette samarbejde. Andre lande forbedrer disse forbindelser gennem finansiering, undersøgelser, sektor initiativer eller ordninger, der skal kombinere gymnasialuddannelse med erhvervsuddannelse som f.eks. i **Italien**.

Som en følge af det regelmæssige tilsyn med kvalifikationerne undersøger medlemsstaterne gradvist uddannelses- og erhvervsuddannelsespolitikkerne og tilpasser disse bedre til igangværende og forventede strukturændringer på arbejdsmarkedet. Det er nødvendigt at fortsætte og styrke inddragelsen af alle parter, især virksomheder, i udviklingen af og tilrettelæggelsen af kurser inden for almen uddannelse og erhvervsuddannelse. Læringsordningerne ajourføres og gøres mere attraktive, f.eks. i **Frankrig**, og tilpasses også yderligere markedets behov som f.eks. i **Østrig**. Derudover styrkes den tekniske uddannelse, og uformel uddannelse anerkendes i stigende grad.

Betydningen af livslang læring fremhæves ofte, selvom det kun er få lande, der udarbejder et omfattende system, der skal fremme den. Nye læringsmuligheder, herunder e-læring og klyngegruppering af uddannelses tilbud, er kun blevet undersøgt i nogle få lande, f.eks.

Irland, Slovenien og Det Forenede Kongerige. Både de offentlige og private investeringer til udvikling af nøglekompetencer gennem hele livet bør øges.

Vejledning og opmærksomhedsskabende foranstaltninger kan medvirke til at forbedre visse fags image og tiltrække unge til karriereforløb med potentielt gode fremtidsudsigter, f.eks. inden for ingeniørvæsen og andre specialiseringer i teknik og informations- og kommunikationsteknologi. Medlemsstaterne, virksomhederne og de faglige organisationer beskæftiger sig i stadig stigende grad med dette emne gennem oplysning og karriererådgivning, tv-programmer og videnskabsklubber. Interessante udviklinger af nyere dato omfatter initiativer, som en række brancheorganisationer i **Tyskland og Irland** har taget.

Blandt de områder, hvor der kan ske forbedringer, kan nævnes tilsyn med kvalifikationer på føderalt og regionalt plan i **Belgien** for at sikre større mobilitet mellem landets forskellige egne. **Tjekkiet, Grækenland og Slovakiet** er nødt til at udvikle forbindelser mellem de højere læreanstalter og virksomhederne, mens **Italien** kunne øge sin indsats for at støtte specialiseret uddannelse inden for virksomhederne.

2.2 Kandidatlandene: Behov for at fremme iværksætterfærdigheder og forbedre lovgivningen

Den største udfordring for kandidatlandene er at forbedre deres virksomheders konkurrenceevne. For **Bulgarien og Rumænien** er det en del af udfordringen at forbedre lovgivningen og fremme skabelsen og væksten af nye virksomheder.

Analyserne af konsekvenserne for erhvervslivet skal yderligere styrkes i **Rumænien og Tyrkiet**, hvorimod der i **Bulgarien** er sket pæne fremskridt på dette område. For så vidt angår adgang til kvalificeret arbejdskraft, kan der nævnes en række gode initiativer. Imidlertid er det nødvendigt med en yderligere indsats for at skaffe muligheder for livslang uddannelse og et tilstrækkeligt udbud af kvalifikationer, der er tilpasset små virksomheders behov.

2.3 Det Vestlige Balkan og Moldova: Høste fordelene af charterprocessen

Charterprocessen har ikke været forgæves i landene i Det Vestlige Balkan og i Moldova. Det er nødvendigt med en yderligere indsats i **Bosnien-Hercegovina og Kosovo** for at få fuld fordel af chartret. Chartret bruges også i Kommissionens evaluering af Kroatiens og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedoniens ansøgninger om EU-medlemskab.

I en række lande er der sket størst fremskridt inden for området med billigere og hurtigere opstart af virksomheder. Det gælder især **Serbien, Kosovo, Moldova og Bosnien—Hercegovina**, hvor processen er blevet gjort hurtigere, og der er indført ny lovgivning. Det er dog kun **Moldova**, der har en kvikskrankeordning. Iværksætteruddannelse findes i en eller anden form i alle lande, men er fortsat en frivillig aktivitet uden for læseplanerne. De fleste lande oplever i øjeblikket en lovgivningsreform. Hidtil er det kun meget få lande, der har indført analyser af lovgivningens konsekvens, eller som planlægger at indføre dem.

2.4 Kommissionen: Styrkelse af SMV-dimensionen i alle Fællesskabets politikker

SMV-dimensionen skal indarbejdes bedre i EU-aktiviteterne...

SMV-dimensionen bliver mere indarbejdet i de fleste aktiviteter i Den Europæiske Union. Der findes talrige programmer eller initiativer, som er udtænkt for SMV'er, eller hvor

hovedsageligt SMV'er drager fordel, og som viser, at chartrets gennemførelse skrider godt frem.

Det flerårige program til fremme af initiativ og iværksætterånd, navnlig for små og mellemstore virksomheder (SMV)⁹, med dets øgede bidrag til finansielle instrumenter og de nyligt afsluttede Best Procedure-projekter¹⁰ bidrager fortsat til at forbedre virksomhedsvilkårene for SMV'er. Som led i handlingsplanen for iværksætterkultur gør Kommissionen gode fremskridt med gennemførelsen af planens nøgleaktioner.

Derudover har Kommissionen gennemført en række støtteprogrammer, som SMV'er drager direkte og indirekte fordel af. Strukturfondene udgør det største program for SMV'er på regionalt og lokalt plan. Der er også fokus på SMV'er inden for forskningen, hvor der er fastlagt et klart mål for SMV'ernes deltagelse. Mange andre programmer er blevet tilpasset SMV'ernes behov, f.eks. inden for miljø, energi, erhvervsuddannelse og internationalisering. Andre politikker, f.eks. konkurrence- og handelspolitik, har også taget hensyn til SMV'ernes særlige situation.

... men det er nødvendigt med forbedringer af SMV'ernes deltagelse i EU-programmerne

Det er stadig nødvendigt med forbedringer for at gøre det nemmere for SMV'er at deltage i EU-programmerne. Procedurene er ofte ikke tilpasset SMV'erne hverken med hensyn til administrative krav eller tidsforbruget i forbindelse med projektevalueringen. For at gøre det nemmere for SMV'er at deltage planlægges der i øjeblikket andre tiltag, herunder fastsættelse af politiske prioriteringer og en lettere deltagelse for SMV'erne, især i forbindelse med udvælgelsesprocesser og programforvaltning. Tilvejebringelse af oplysninger og støtte til SMV'er især gennem Kommissionens netværk, f.eks. Euro Info Centre og Innovation Relay Centre, skal også styrkes, ligesom relevansen af EU-programmerne for SMV'erne systematisk skal evalueres.

Med hensyn til lovgivningen og dennes konsekvens for SMV'erne er der fremkommet lovende resultater inden for konsekvensanalyseprocedurerne. Det har betydet en mere velfunderet politik og en styrkelse af høringsprocessen. Den lovgivning, som Kommissionen har vedtaget eller foreslået, har taget højde for SMV'ernes situation og i nogle tilfælde ført til fritagelser eller krav, der er tilpasset små virksomheder, f.eks. i form af lavere gebyrer og skræddersyet administrativ assistance inden for lægemiddelområdet. Kommissionen er i øjeblikket ved at tilpasse og forenkle sine interne retningslinjer for konsekvensanalyse for bedre at kunne vurdere indvirkningen f.eks. på virksomhedernes konkurrenceevne.

3. FÆLLES SUCCES GENNEM FÆLLES LÆRING

Den åbne koordinationsmetode giver resultater...

Charterprocessen har vist sig meget effektiv, når det drejer sig om at kortlægge områder, hvor medlemsstaterne har gjort fremskridt med hensyn til fremme af små virksomheder. Den giver

9 Rådets beslutning 2000/819/EF af 20. december 2000, EFT L 333 af 19.12.2000, s. 84.

10 Som led i det flerårige program indeholder Best Proceduren under den åbne koordinationsmetode en ramme, som støtter medlemsstaternes bestræbelser på at kortlægge og udveksle bedste praksis på begrænsede områder af særlig betydning for virksomheder, og dermed bidrager den også til chartrets gennemførelse.

også værdifulde oplysninger om områder, hvor der skal ydes en yderligere indsats. Selvom medlemsstaterne har bestræbt sig på at gennemføre aktioner inden for alle områder af chartret, har de forskellige prioriteringer og erfaringsområder.

En yderligere værdifuld kilde med hensyn til anbefalinger og eksempler på god praksis, der har bevist sit værd, kan ses i rapporterne om Best Procedure-projekterne. Kommissionen har sammen med medlemsstaternes eksperter siden 2001 arbejdet på en række Best Procedure-projekter, der har ført til eksempler på god praksis, konklusioner og anbefalinger. Derefter er det vigtigt at handle på grundlag af disse konklusioner og anbefalinger.

...som det fremgår af en række konkrete eksempler

For tredje gang er et stadigt større antal medlemsstater blevet inspireret af politiktiltag, der er udviklet i andre medlemsstater, og anbefalinger fra Best Procedure-projekter og har på den måde draget fordel af hinandens styrke.

Som eksempel kan nævnes Best Procedure-projektet om iværksætteruddannelse, der har bidraget til en positiv udvikling for nylig i **Estland, Litauen og Norge**. I forbindelse med forberedelserne til det udvidede iværksætterprogram i **Sverige** har Best Procedure-projektet sammen med Kommissionens handlingsplan for iværksætterkultur og de nationale rapporter om chartret fra andre lande, især fra **Spanien og Finland**, tjent som inspirationskilde.

Best Procedure-projektet om omstrukturering, konkurs og en ny opstart har også inspireret en række lande. **Cypern, Letland, Ungarn og Norge** anfører, at de har taget hensyn til projektets anbefalinger, da de reviderede deres lovgivning.

I **Spanien** er der udført konsekvensanalyser, inden det nye agentur med ansvar for analyser af lovgivningens konsekvens indleder sit virke, ud fra retningslinjer om evaluering, som er blevet anvendt i andre medlemsstater. **Bulgarien** har udarbejdet en metode til konsekvensanalyse, der tager hensyn til erfaringer fra **Nederlandene og Slovakiet**.

En række lande har især været opmærksomme på at sikre, at chartrets anbefalinger og Best Procedure-projekternes resultater bliver konkret behandlet. **Malta** offentliggør en årlig handlingsplan med initiativer for hvert af de ti områder i chartret og fastsætter i den forbindelse kvantificerbare mål, som der føres tilsyn med på en resultattavle. Initiativerne drøftes med alle nøglespillere på en national konference og ved tre parlamentsmøder.

For andre lande såsom **Danmark og Frankrig** er der stadigvæk mulighed for forbedringer med hensyn til opfølgningen for at drage større fordel af hele processen.

Konferencer om chartret er et godt forum til udveksling af god praksis

Kommissionen fortsætter med at forbedre formidlingen af den gode praksis. Konferencen om chartret i Dublin i juni 2004 var et godt forum til udveksling af god praksis, der var blevet kortlagt i de seneste rapporter om chartret. Den næste konference om chartret finder sted i Luxembourg den 15.-16. juni 2005. Hertil kommer, at nationale konferencer om chartret, f.eks. på Malta, yderligere bidrager til, at små virksomheder fortsat står øverst på dagsordenen.

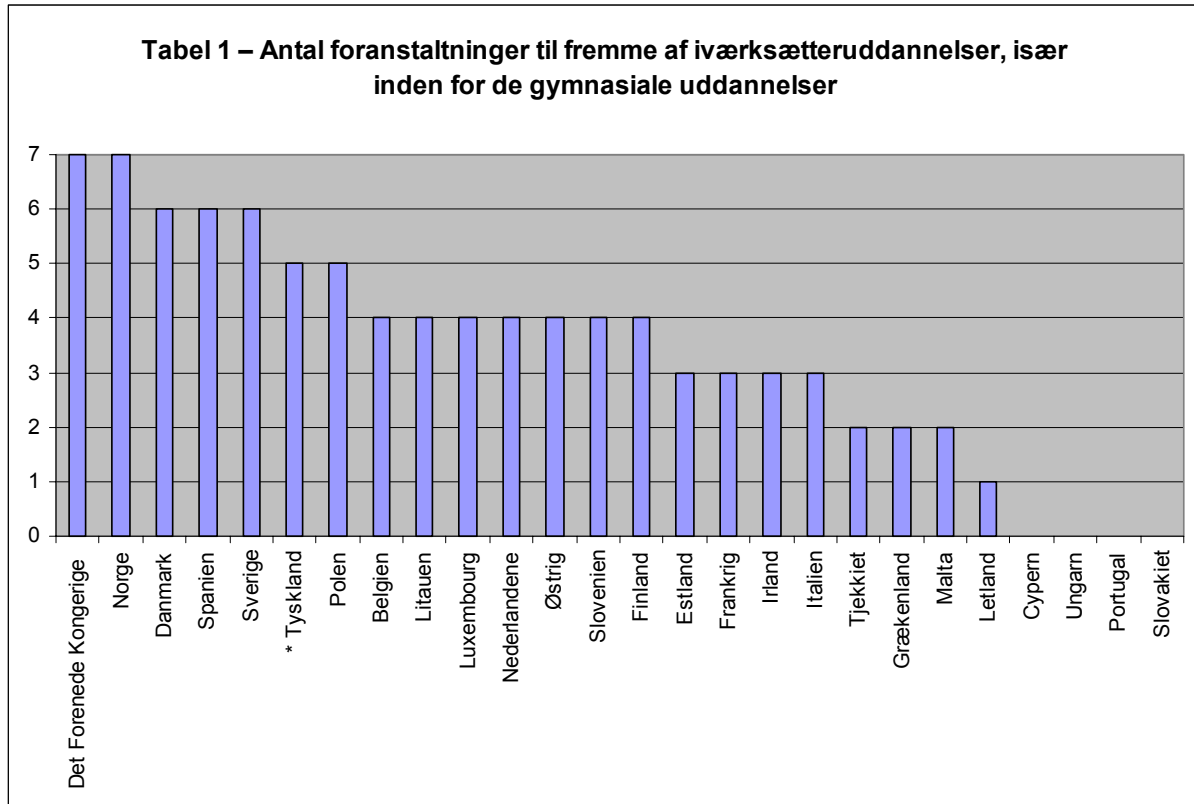
4. LISSABON-MÅLSÆTNINGEN

Der er stadigvæk langt igen, inden Lissabon-målsætningen for år 2010 kan blive opfyldt. Fremskridtet vil være meget afhængigt af, om vore bestræbelser på at fremme iværksætterkultur og små virksomheder lykkes. Vi har brug for et miljø, hvor små virksomheder ikke skal bebyrdes med bureaukrati, og hvor iværksættere kan omsætte deres ideer til penge. I Kok-rapporten, der blev forelagt i november sidste år som et bidrag til midtvejsevalueringen af Lissabon-strategien, blev det anført, at der var behov for at skabe det rette klima for iværksættere for at gøre Europa mere konkurrencedygtigt.

Rapporterne om udviklingen i handlingsplanen for iværksætterkultur vil blive knyttet til rapporteringen i chartret. Hvis man går et skridt videre og reviderer chartret for at indarbejde de emner om iværksætterkultur, som handlingsplanen har behandlet, vil det være hensigtsmæssigt at harmonisere rapporteringen, sådan som det også blev drøftet i Rådet (konkurrenceevne) i marts 2004. Med henblik på yderligere at arbejde hen imod Lissabon-målsætningen vil Kommissionen undersøge chartret ud fra de prioriterede områder i handlingsplanen og erfaringerne fra de næsten 5 år, hvor chartret har været gennemført, og fremsætte et forslag.

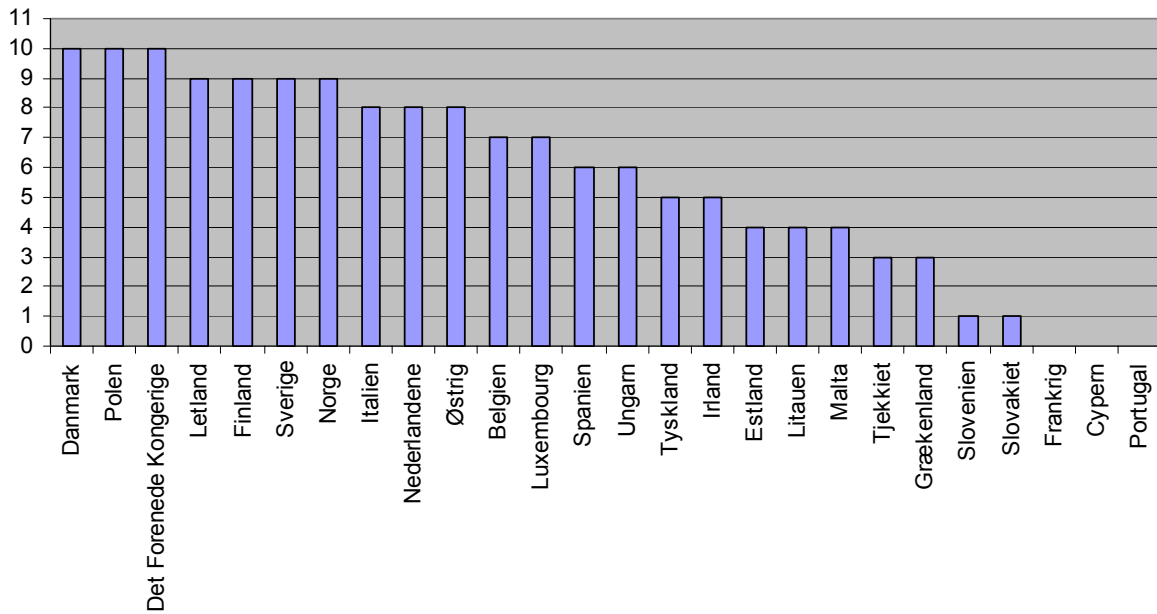
BILAG

Medlemsstaterne blev anmodet om at besvare en række spørgsmål, der har forbindelse til de prioriterede områder i rapporten fra 2005, hovedsageligt ud fra anbefalingerne i de relevante Best Procedure-projekter. Tabellerne viser det samlede antal tiltag udvalgt blandt de foreslåede hensigtsmæssige foranstaltninger. Tabellerne, som er udarbejdet ud fra medlemsstaternes svar, findes i deres helhed som tabel 1-4 i rapporten om medlemsstaternes aktiviteter SEK(2005)167; SEK(2005)168; SEK(2005)169; SEK(2005)170.

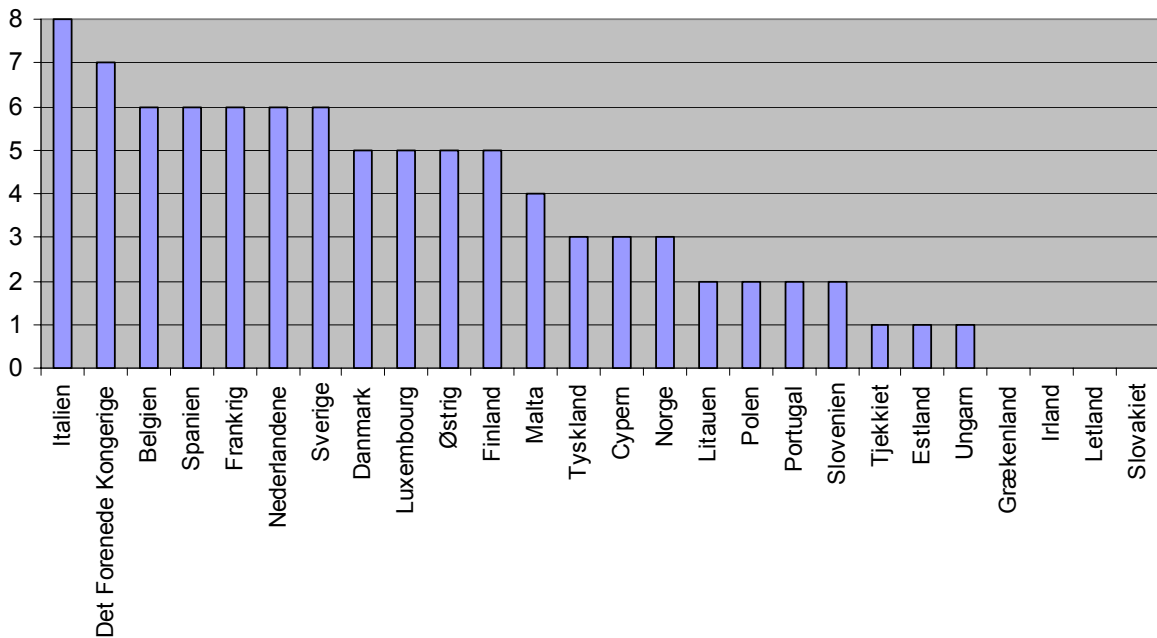

* Kun baseret på oplysninger fra delstaten Baden-Württemberg. Situationen varierer fra delstat til delstat.

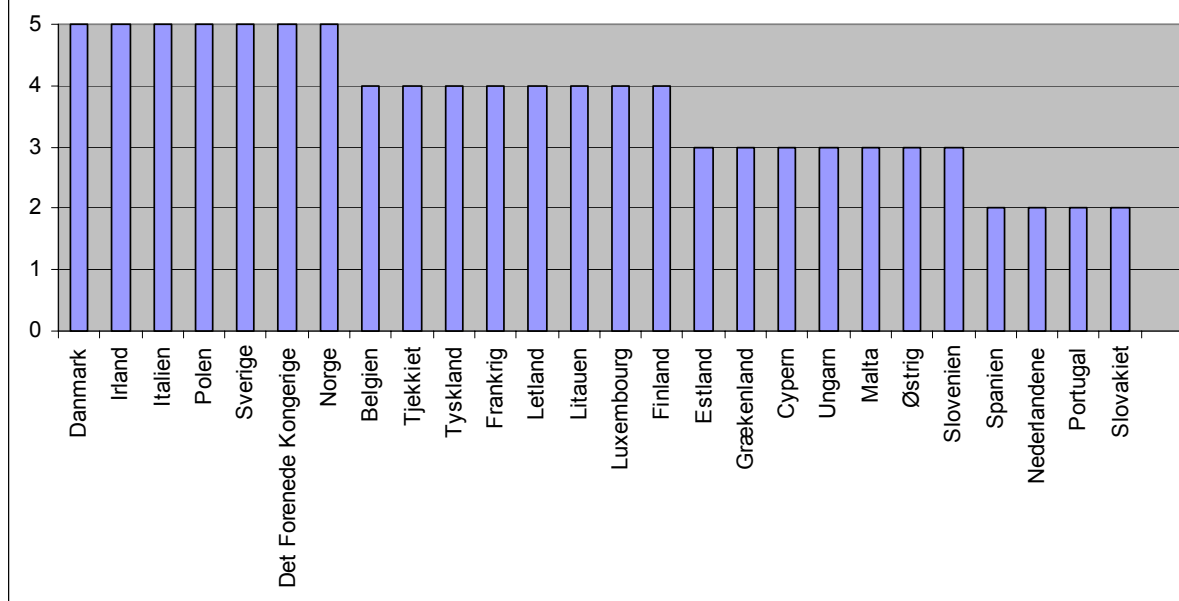
Tabel 2 – Antal foranstaltninger inden for området bedre lovgivning og regulering og konsekvensanalyse

Tabel 3 – Antal foranstaltninger inden for omstrukturering, konkurs og ny opstart

Tabel 4 – Antal foranstaltninger inden for området relevante kvalifikationer

N.B. Antallet af undersøgte foranstaltninger varierer alt efter område. Det maksimale antal foranstaltninger for hver tabel fremgår af tallene til venstre.